

Hongarije met ruim 1, Slowakije met ruim 2, Finland, eind '39 door de Sowjet-Unie aangevallen, nu tuk op herovering van de verloren grensgebieden, met 18. Het totaal aantal militairen dat te land en in de lucht voor *Fall Barbarossa* in gereedheid gebracht werd, bedroeg ongeveer vijf miljoen; daar kwamen dan nog de opvarenden van een groot deel van de *Kriegsmarine* bij, die met Roemeense en Finse vlooteenheden zou samenwerken.

Fall Barbarossa werd door Hitler als de culminatie gezien van zijn gehele beleid, ja als de culminatie van de eeuwenlange geschiedenis van het Duitse volk. Sinds de Middeleeuwen hadden de Duitsers, met tussenpozen, strijd gevoerd met Slavische volkeren waarboven de meeste Duitsers zich als regel verre verheven gevoeld hadden. In Duitsland zelf was men met name de Polen als een minderwaardig slag mensen gaan zien, in Oostenrijk-Hongarije waren leden van de Duitse volksgroep als Hitler en Seyss-Inquart in hun jeugd al een diepe minachting gaan koesteren bijvoorbeeld jegens Tsjechen en Slowaken. Hitler had aan het in de negentiende eeuw tot ontwikkeling gekomen Duitse chauvinisme een van de hoofdlijnen van zijn betoog in *Mein Kampf* ontleend: wilde Duitsland de sterkste mogendheid ter wereld worden, dan diende het in geheel Oost-Europa een onaantastbare positie op te bouwen. Anders gezegd: de Sowjet-Unie moest vernietigd worden. Dan alleen zou, zo meende hij, Duitslands grondstoffenvoorziening gewaarborgd zijn en zou het Duitse volk ook voldoende *Lebensraum* bezitten.

De vernietiging van de Sowjet-Unie zou nog twee belangrijke bijkomende voordelen bieden: het communisme zou er zijn politieke basis verliezen en de mogelijkheid zou geschapen worden om tot de uitroeiing van het gehele Europese Jodendom over te gaan. Die '*Vernichtung*' (een doelstelling welke sinds het begin van de jaren '20 in Hitler leefde) was door hem al genoemd in zijn rede voor de *Reichstag* op 30 januari '39; precies twee jaar later kwam hij er op terug, er, alweer voor de *Reichstag*, aan herinnerend, '*dass wenn die andere Welt von dem Judentum in einen allgemeinen Krieg gestürzt würde, das gesamte Judentum in Europa seine Rolle ausgespielt haben wird! Sie mögen auch heute noch lachen darüber, genau so wie sie früher über meine Prophezeiungen lachten. Die kommenden Monate und Jahre werden erweisen, dass ich auch hier richtig gesehen habe.*'

Uiteraard werd de beraamde massamoord nergens duidelijk op schrift gesteld: als regel werd er de aanduiding '*Endlösung der Judenfrage*' voor gebruikt. Het uitvoeren van die *Endlösung* werd door Hitler primair als taak gezien van het onder Himmler ressorterende machtsapparaat. Een van de grootste aan Himmler ondergeschikte diensten, het *Reichssicherheitshauptamt*, begon in de lente van '41 met de voorbereiding van de eerste fase der *Endlösung*: het uitroeien van de Russische Joden. Daartoe werden vier z.g.